

Motion till riksdagen

1986/87:U512

Lars Werner m. fl. (vpk)

Fördömande av Israel och stöd till PLO

I samband med att vpk:s motion föregående år om fördömande av Israels politik gentemot palestinierna utskottsbehandlades och debatterades i riksdagen, klargjordes på ett välgörande sätt att det finns en bred och hård kritik mot Israel i Sverige. I utrikesutskottets betänkande 1986/87:1 uttalades: "Sveriges inställning till den nu 20-åriga israeliska ockupationen av det palestinska folkets hemland på Västbanken är väl känd för Israel. Den svenska regeringen har framfört kritiska synpunkter även på de andra inslag i Israelisk politik som enligt vår mening motverkat en utveckling mot fred i Mellanöstern. — — I vad gäller Israels uppträdande i ockuperade områden och i synnerhet bosättningspolitiken bör Sverige även framgent i FN och i andra sammanhang söka hävda de krav som folkrätten ställer. Bosättningspolitiken är ett brott mot IV:e Genèvekonventionen av år 1949 till vilken Israel anslutit sig."

Men det finns ingenting i Israels agerande som visar att de på något sätt tar hänsyn till den kritik som Sverige, enligt citaten ovan, och andra stater riktar mot deras orättfärdiga politik. Tvärtom uppträder de nonchalant och visar att de struntar i vad andra stater och världsorganisationen FN tycker. Det har tydligt visat sig det senaste året när det gäller konflikterna i södra Libanon och FN:s fredsbevarande styrka där. FN:s närvaro har ju aldrig respekterats av Israel, vilket, som vpk påpekade redan i fjolårets motion, de visade när de satte i gång sin invasion av Libanon. De körde rakt igenom FN:s ställningar vid Litanifloden, och om FN-truppen satt sig till motvärn är det alldeles klart att de inte skulle tvekat det minsta inför att bekämpa FN med vapen. Det har de visat senare och alldeles nyligen genom att beskjuta FN-posteringar och t. o. m. döda FN-soldater i samma område. Den israeliska statsledningen har ju också gjort fullständigt klart att de inte bett om och absolut inte vill ha någon FN-trupp i Libanon. Det framfördes i klartext till utrikesutskottets ledamöter vid besöket i Israel i höstas av försvarsminister Rabin och upprepades senare vid hans besök här i Sverige. Det osminkade budskapet var: Håll era svenska soldater hemma från Libanon så behöver ni inte vara oroliga för dem.

En sådan statsledning bör Sverige enligt vpk:s mening ha minsta möjliga utbyte med. Precis som Sverige i andra sammanhang och perioder markerat sitt missnöje med andra länders ledning, bör det nu ske med Israel. Riksdagen bör begära sådana aktioner av regeringen.

Vpk har också aktualiserat Israels kontakter med Sydafrika och begärt åtgärder från svensk sida i det sammanhanget. Det finns tillräckligt mycket internationellt material som visar att samarbete mellan Israel och förtryckarregeringen i Sydafrika pågått och pågår. Samarbetet gäller alla områden, inte minst det militära, och det rör sig om vapenexport till Sydafrika, vilket är ett brott mot FN:s embargo.

I den bok som utgetts i Sverige av Afrikagrupperna, Palestinagrupperna i Sverige och Utrikespolitiska föreningarnas FN-förbund, och som heter "Alliansen Sydafrika – Israel" finns intressanta fakta om detta samarbete och om hur Israel i FN ignorerat embargot. I boken refereras en skrift skriven av en Benjamin Beit-Hallahmi vid universitetet i Haifa. De citat ur denna skrift som ges nedan föredrogs av vpk i riksdagsdebatten om Israel den 19 november 1986:

"I FN har Israel intagit en unik hållning närhelst frågor som berört Sydafrika diskuteras eller röstas om. I sådana fall informerar Israel FN-sekretariatet att de inte tänker delta. Exempelvis när generalförsamlingen röstar, som den har gjort många gånger, för ett vapenembargo mot Sydafrika, röstar Israel varken för eller emot eller avstår från att rösta. Det är infört i officiella dokument som "icke deltagande" vilket på diplomatspråk betyder att man inte godkänner FN:s auktoritet i denna fråga. Detta är vad som årligen händer när man röstar om FN:s Speciella Kommitté mot Apartheid omfattande program. Denna hållning ändrades 1984 efter amerikanska påtryckningar och den växande krisen för apartheid. — — Den första FN-resolutionen om ett vapenembargo mot Sydafrika antogs av säkerhetsrådet i augusti 1963. Resolution 181 uppmanade alla stater att avbryta all skeppning av militär utrustning till Sydafrika. I resolution 418, 1977, upprepades åter uppmaningen till alla länder att upphöra med all militär hjälp till Sydafrika. Detta embargo innebar att Israel blev en vital och aktiv partner i ansträngningen att bibehålla Sydafrika beväpnat. I ett svar till säkerhetsrådet förklarade försvarsminister Moshe Dayan att Israel helt enkelt skulle ignorera resolutionen."

Det är anmärkningsvärt att dessa förhållanden inte föranledde någon svensk reaktion när de inträffade. Än allvarligare är att Israels stöd till apartheidregimen i Sydafrika fortgått och fortgår. Utrikesutskottet uttrycker saken diplomatiskt i det ovannämnda betänkandet: "De under lång tid upprepade påståendena om att detta sker eller har skett från israelisk sida väcker därför oro." Det är det minsta man kan säga. Riksdagen bör från regeringen begära ett klarläggande av hur Israel röstat i FN i denna fråga och varför Sverige inte reagerat om det ovan anförda är korrekt.

Stöd PL●

Israel som är en av världens mest militariserade stater, är starkt beroende och har fullt stöd av USA. Palestinierna, som Israel förtrycker, har inte tillnärmelsevis samma stöd. Det talas mycket om arabstaterna i dessa sammanhang, men i många fall har de utnyttjat palestinierna för sina egna syften.

PLO, palestiniernas organisation, utsätts för ett starkt tryck från många håll, försök till splittring underblåses och Israel är också aktivt på det internationella planet i alla sammanhang. Det är tydligt att den svenska regeringen också lyssnar på Israel och dess underrättelsetjänst i dessa frågor. På annat sätt är det svårt att förklara utvisningen av en kvinnlig representant på PLO-kontoret i Stockholm förra året. Detta är inte en politik som är särskilt renommerande för Sverige och den svenska regeringen. PLO behöver stöd internationellt i alla sammanhang och det stödet bör Sverige ge. Just nu utsätts på nytt de palestinska flyktinglägren i Libanon för attacker från alla håll, människor dödas varje dag och ännu fler skadas. PLO behöver således både politiskt och humanitärt stöd. Riksdagen bör hos regeringen hemställa om förslag med sådan inriktning.

Mot. 1986/87
U512

Hemställan

Med hänvisning till det anförda föreslås

1. att riksdagen hos regeringen begär åtgärder för att begränsa Sveriges kontakter med Israel.
2. att riksdagen hos regeringen begär en redogörelse för hur Israel röstat i FN när det gäller vapenembargot för Sydafrika och hur regeringen bedömer denna fråga.
3. att riksdagen hos regeringen begär åtgärder för att påvisa och fördöma Israels nära samarbete med apartheidregimen i Sydafrika.
4. att riksdagen hos regeringen begär åtgärder till stöd för PLO – diplomatiskt, folkrättsligt och politiskt.
5. att riksdagen hos regeringen begär en ökad humanitär hjälp till de svårt utsatta palestinska flyktinglägren i Libanon.

Stockholm 27 januari 1987

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Jörn Svensson (vpk)

Oswald Söderqvist (vpk)

Nils Berndtson (vpk)

Inga Lantz (vpk)

